

Det Nationale Tilbage til Arbejde projekt

Erfaringer og læring

Rehabiliteringsforskning i Danmark 2016
Århus, 13.9.2016

Birgit Aust
Seniorforsker NFA

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

Det Store TTA-projekt

TTA: Tilbagevenden til arbejde (RTW: Return to work)

Gennemført i 22 kommuner
spredt over hele landet
(april 2010 – september 2012)

Formålet med TTA-projektet

- at undersøge om gode erfaringer fra tidligere mindre projekter kunne genfindes i stor skala, når indsatsen skulle indlejres i jobcentrenes eksisterende rammer og arbejdsgange.

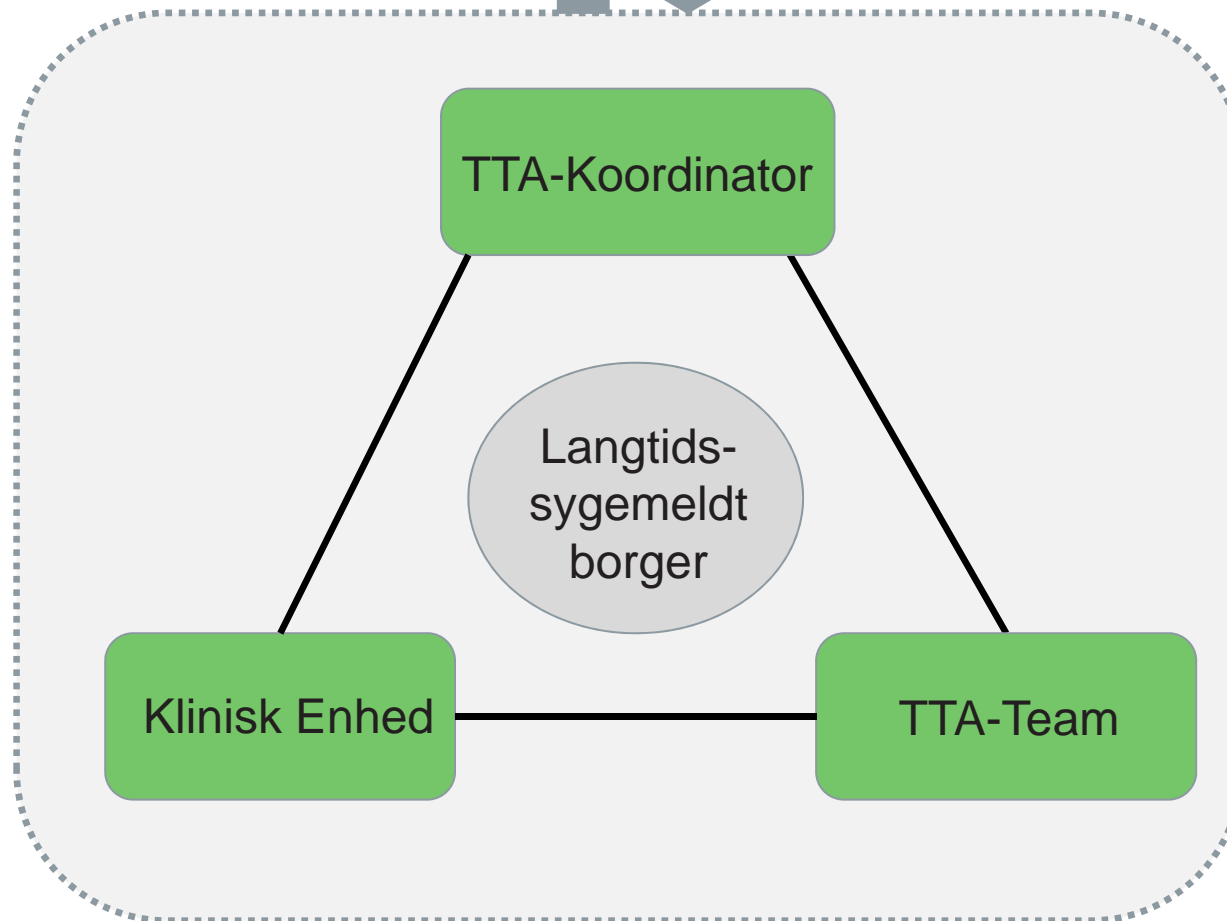

Indhold og deltagerne

- TTA-projektet bygger på en tidlig, tværfaglig og koordineret indsats
- TTA-projektet omfatter en bred gruppe af sygemeldte med forskellige helbredsproblematikker med/uden tilknytning til arbejdsmarkedet
- alle sygemeldte fra de 22 kommuner, som i projektperioden blev visiteret til matchgruppe 2

- Arbejdsplads
- Praktiserende læge
- Fagforbund
- A-kasse
- M.fl.

Indsatsen skal være

- Tidlig
- Tværfaglig
- Koordineret

Indsatsen tilrettelægges for

Sygemeldte i matchkategori 2

Konkrete redskaber i projektet

Inden for
gældende lovgivning

- Dialogguide + tolkningsmanual
- Skabeloner for afklaring hos Team og Klinisk Enhed
- Vejledning til samarbejde med arbejdspladser
- Orientering/inddragelse af praktiserende læge
- Kommunikationsredskaber
- Ugentlig tværfaglig konference
- Aktive tilbud, ex smertehåndtering, psykoedukation

Forudgående TTA-uddannelse

Programteori

Årsager/
input

Virkninger/
output

Etablering af
Tværfaglige
TTA-enheder

TTA-redskaber

Forudgående
TTA-uddannelse

Bl.a....
Hurtigere afklaring

Mere kvalificeret
afklaring

Hurtigere
igangsættelse af
relevante aktiviteter

Bedre koordinering

Hurtigere
og mere varig TTA

Forbedret selvvurderet
helbred, søvn
og arbejdsevne

Forskellige studie designs

1. RCT-studie (3 kommuner, n=3.105)

- Tilfældig inddeling af de enkelte sygemeldte i enten interventions- eller kontrolgruppe
- Resultater bygger på en sammenligning af længden af sygefravær i interventions- og kontrolgruppe i den samme kommune og i samme tidsperiode.

2. Cluster kontrolleret studie (22 kommuner, n=9.123)

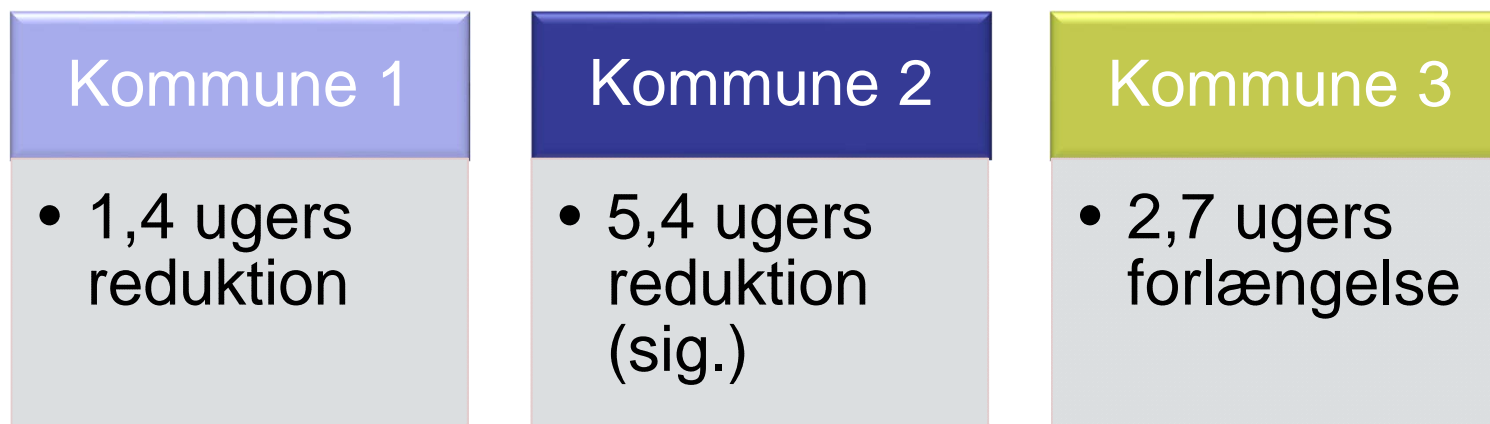
- Resultater bygger på en sammenligning af sygemeldte som fik TTA-interventionen og dem som fik sædvanlige sagsbehandling på tværs af alle kommuner som var med i TTA-projektet på forskellige tidspunkter.

Resultaterne er baseret på sygemeldte som indgik i TTA-projektet mellem juli 2010 (RCT-kommuner og interventions grupper) eller juli 2011 (kontrolgrupper) og december 2011

Effekter på sygefraværet

De tre RCT kommuner

Mere om det i: Poulsen O, Aust B, Bjørner J et al. Effects of the Danish return-to work program on long-term sickness absence: results from a randomized controlled trial in three municipalities. Scand J Work Environ Health, 2013; doi:10.5271/sjweh.3383

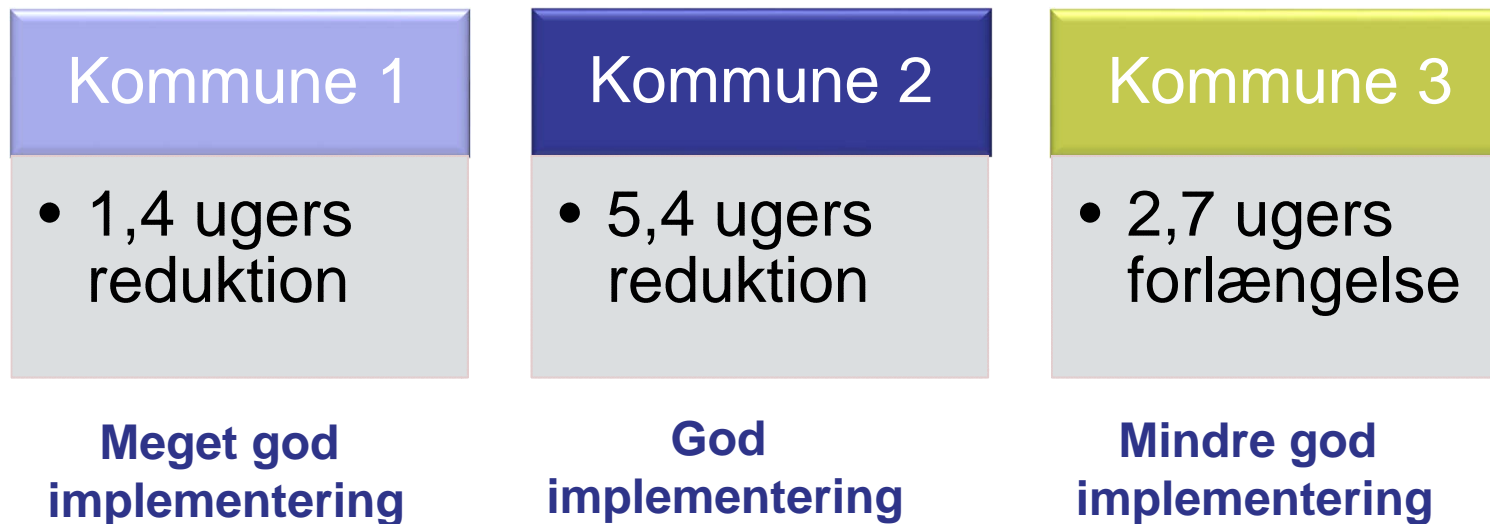
Effekter på sygefraværet på baggrund af det cluster-randomiseret studie med alle kommuner

- Stor variation mellem kommunerne: kommuner med en reduktion på længden af sygefravær og kommuner hvor der fandtes en forlængelse af sygefravær.
- **En beregning af effekten på tværs af alle kommuner viste ingen effekt af TTA-indsatsen på længden af sygefraværet.**
- De store variationer mellem kommunerne gør dog denne beregning på tværs ret usikre.

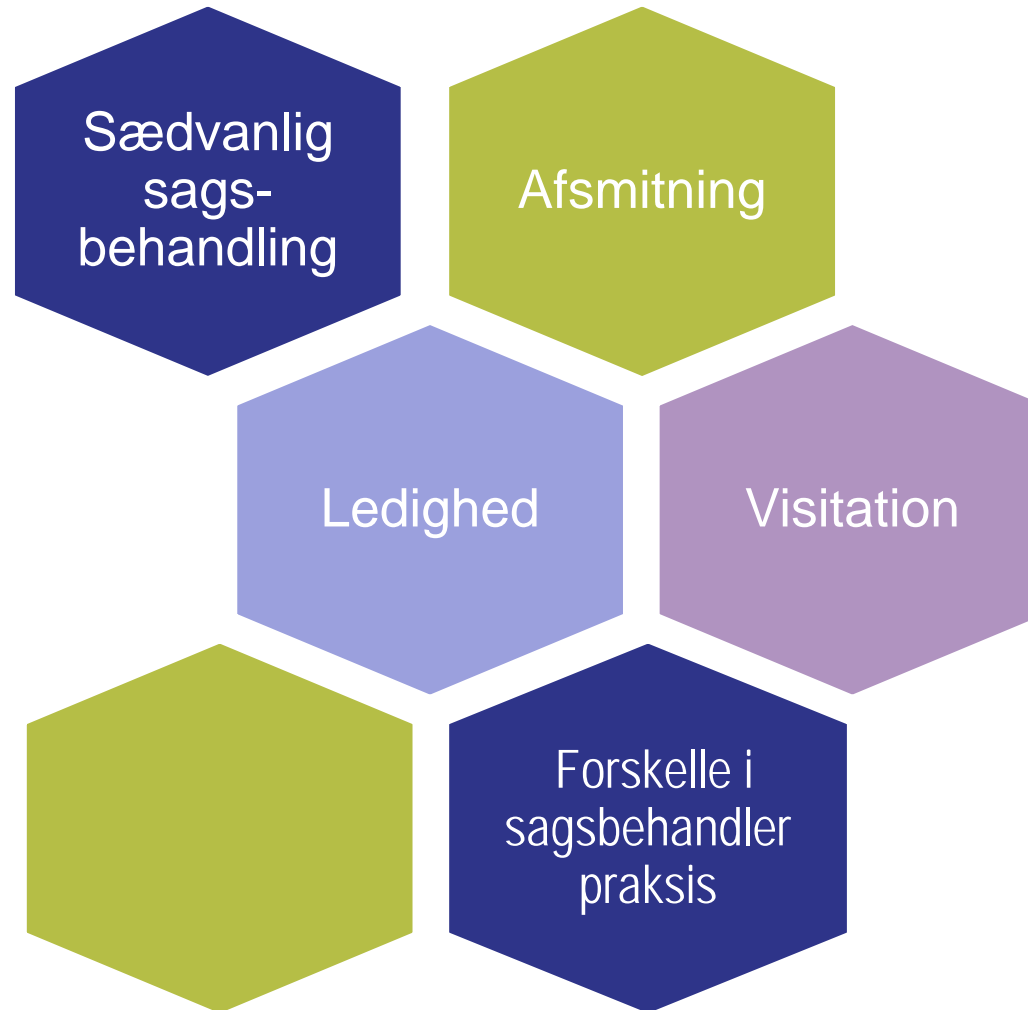

Effekter på sygefraværet

De tre RCT kommuner

Andre faktorer med betydning for effekterne

PROCESEVALUERING

Alle kommuner har implementeret projektets grundstruktur

- Oprettet TTA-enheder
- Deltaget i TTA-uddannelsen
- Inddraget TTA-projektets redskaber
- Visiteret det aftalte antal sygemeldte
- Afholdt tværfaglige konferencer
- Oprettet TTA-teamets aktive tilbud

Mere om det i: Aust B, Nielsen MBD, Grundtvig G, Buchardt HL, Ferm L, Andersen I, et al. Implementation of the Danish return-to-work program: process evaluation of a trial in 21 Danish municipalities. Scandinavian Journal of Work, Environment & Health. 2015, 41 (6): 529-541.

Inddragelse af de sundhedsfaglige TTA-aktører

- 48% af de sygemeldte blev henvist til TTA-teamet
- (spredning mellem kommunerne: 27-70%)

- 29% af de sygemeldte blev henvist til Klinisk Enhed
- (spredning mellem kommunerne: 12-51%)

Afgørende for et velfungerede tværfagligt samarbejde

- Tværfaglig (vs. flerfaglig) dialog mellem aktørerne
- Fælles målsætning: arbejdsmarkedsrettet tilgang inden for sygedagpengelovens rammer
- Løbende selvevaluering for at optimere samarbejde og sagsbehandling

Samarbejde med arbejdspladserne

- Tæt samarbejde med arbejdspladserne for 8.6% af sygemeldte som havde en arbejdsplads ved sygmelding.
- Chancen for at indgå i et tæt samarbejde med arbejdspladsen falder med tiden.
- Ikke alle sygemeldte ønskede, at jobcentret indgik i et tæt samarbejde med deres arbejdsplads.
- I nogle jobcentre blev samarbejdet med arbejdspladserne ikke prioriteret særlig højt.

Samarbejde mellem TTA-aktører og arbejdspladserne

- Oplysninger om sygedagpengelovens rammer
- Vejledninger ift. tilbagevenden af sygemeldte m. psykiske helbredsproblemer
- Konkrete skånebehov ift. de sygemeldtes arbejdsopgaver
- Realistiske og faglige kvalificerede planer for tilbagevenden
- Opfølgning/justering af planen undervejs
- Udbytte især for små og mellemstore virksomheder

Arbejdsgivernes oplevelse af samarbejde mellem TTA aktørerne og arbejdspladserne

”Målet var, at vi skulle have et fælles fremadrettet mål. Og det synes jeg i høj grad vi fik. Altså, jeg har aldrig været udsat for en så positiv håndsrækning fra jobcentret før [...], det har været en yderst positiv oplevelse.”

(Arbejdsgiver, offentlig arbejdsplads)

”Og derfor var jeg rigtig glad for, at hun [psykologen] var med herude, fordi så tænkte jeg, ok, det er fint, så er der en, [...] som har kompetencen - det er en rigtigt psykolog.”

(Arbejdsgiver, privat virksomhed)

Sygemeldtes oplevelse af samarbejde mellem TTA aktørerne og arbejdspladserne

”Hun [fysio-/ergoterapeuten] kom og kiggede på min arbejdsplads, og hun fortalte mig, hvad jeg skal gøre [...]. Hun vidste, hvad jeg gjorde forkert med min krop, fordi jeg er hypermobil og er mere udsat. Det var rigtigt godt.”

”Psykologen kom med nogle gode input til min chef om, hvad man sådan skulle være opmærksom på, når man havde været sygemeldt med de her ting og hvad man kunne forvente osv. [...] Og min chef var også meget glad for råd og vejledning [...]. Og jeg ved, at nogle af mine kollegaer er blevet meget forundret over at høre.. nå, er hun ikke klar sådan [til at starte fuld op på arbejde]. Så der har jeg i hvert fald fået god opbakning. [...] det var i hvert fald et fint møde, synes jeg.”

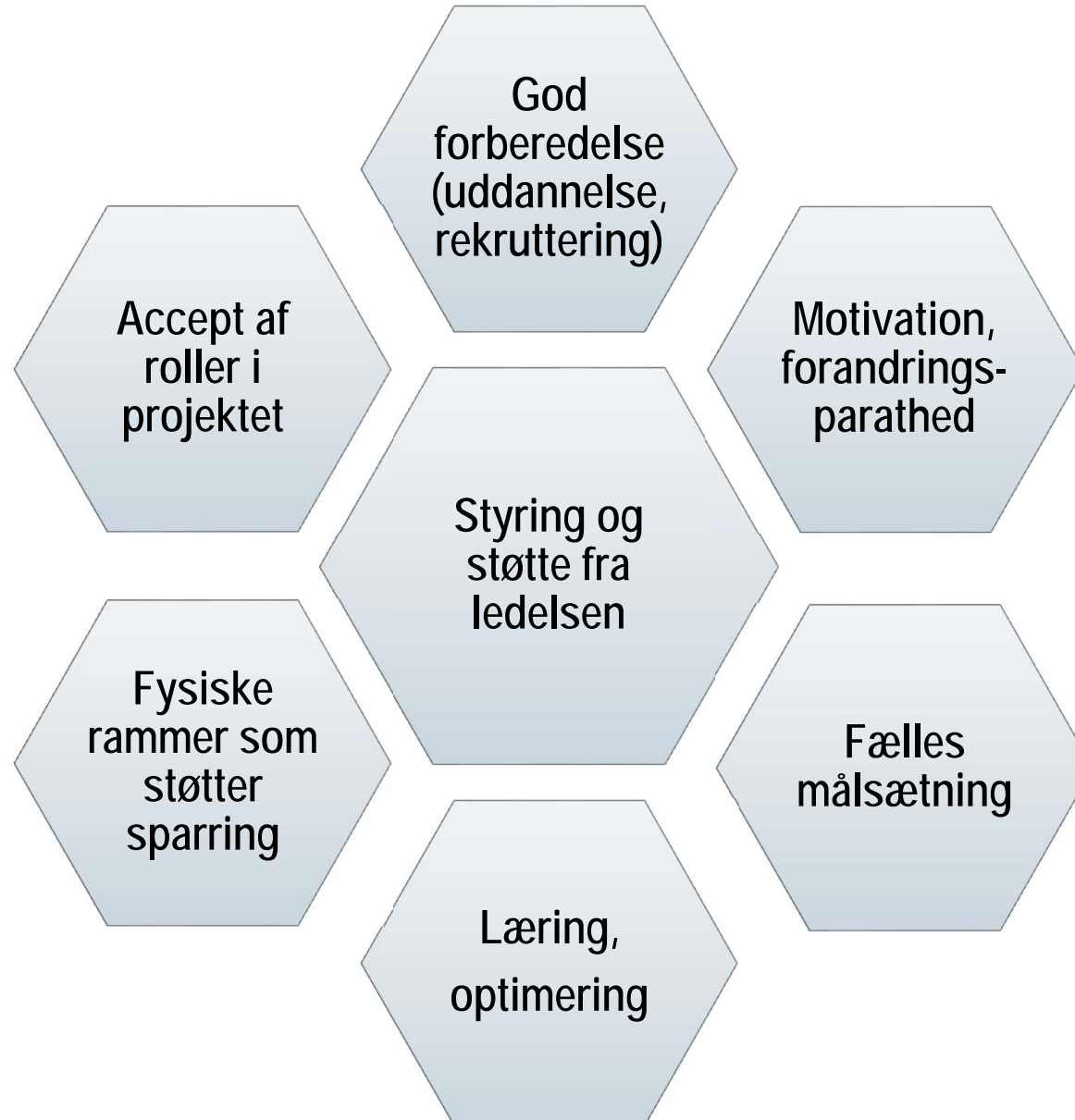

Hovedkonklusioner fra procesevaluering

- Der var stor variation i kvaliteten af implementering af TTA-projektet mellem kommunerne
- Et velfungerende, tværfagligt og koordineret samarbejde kan give hurtigere og mere kvalificeret afklaring og opfølgning af de sygemeldtes sager.
- En succesfuld implementering kræver en betydelig indsats.

God implementering af TTA-projektet forudsætter

Referencer

Om implementering

- Aust B, Nielsen MBD, Grundtvig G, Buchardt HL, Ferm L, Andersen I, et al. **Implementation of the Danish return-to-work program: process evaluation of a trial in 21 Danish municipalities.** Scandinavian Journal of Work, Environment & Health. 2015, 41 (6): 529-541.

Om studiets design

- Aust B, Helverskov T, Nielsen MBD, Bjorner JB, Rugulies R, Nielsen K et al. **The Danish national return-to-work program – aims, content, and design of the process and effect evaluation.** Scandinavian Journal of Work, Environment & Health, 2012, 38(2):120-133.

Om effekterne

- Poulsen OM, Aust B, Bjorner JB, Rugulies R, Hansen JV, Tverborgvik T, Winzor G, Mortensen OS, Helverskov T, Orbæk P, Nielsen MB. **Effect of the Danish return-to-work program on long-term sickness absence: results from a randomized controlled trial in three municipalities.** Scandinavian Journal of Work, Environment & Health, 2013 Jan;40(1):47-56.
- Nielsen MBD, Hansen JV, Aust B, Tverborgvik T, Thomsen BL, Bjorner JB, Mortensen OS, Rugulies R, Winzor G, Ørbæk P, Helverskov T, Kristensen N, Poulsen OM. **A multisite randomized controlled trial on time to self-support. The Danish national return-to-work programme.** Eur J Public Health 2015 Feb;25(1):96-102.

Om sygemeldte med psykiske helbredsproblemer

- Andersen MF, Nielsen K, Brinkmann S. **How do workers with Common Mental Disorders Experience a Multidisciplinary Return-to-Work Intervention? A Qualitative Study.** J Occup Rehabil (2014) 24:709-724.

Mange tak for jeres opmærksomhed!

Birgit Aust, bma@arbejdsmiljoforskning.dk

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ